

Δ/ΝΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Λεωφ. Κηφισίας 124 & Ιατρίδου 2

Ταχ. Κώδικας : 115 26, Αμπελόκηποι

Πληροφορίες : Ζ. Φακιρίδου, Ν. Ντάνος

Τηλέφωνο: 2106971682, 2106971586

Fax: 2106971501

e-mail zfakiridou@efet.gr,
nntanos@efet.gr

ΘΕΜΑ: «Εγκύκλιος για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την παρουσία ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες σε μη προσυσκευασμένα τρόφιμα -Άρθρο 44 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011»

Εισαγωγή

Με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 από τη 13^η Δεκεμβρίου 2014 καθίσταται υποχρεωτική (άρθρο 44), η παροχή πληροφοριών σχετικά με τα αλλεργιογόνα για όλα τα τρόφιμα που προσφέρονται μη προσυσκευασμένα για πώληση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης ή για τα τρόφιμα που συσκευάζονται στον τόπο πώλησης, εφόσον το ζητήσει ο αγοραστής ή προσυσκευάζονται για άμεση πώληση.

Η παρούσα εγκύκλιος καθορίζει τον τρόπο παροχής αυτών των πληροφοριών στον τελικό καταναλωτή.

Κεφάλαιο 1 : Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα εγκύκλιος αποτελεί τη βάση για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την παρουσία ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες σε μη προσυσκευασμένα τρόφιμα, λαμβάνοντας υπόψη και την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Οι υποδείξεις της παρούσας ισχύουν: α) για τα τρόφιμα που διατίθενται μη προσυσκευασμένα στον τελικό καταναλωτή, β) για τα τρόφιμα τα οποία προορίζονται να παραδοθούν μη προσυσκευασμένα σε μονάδες ομαδικής εστίασης και σε επιχειρήσεις που παρασκευάζουν και πωλούν λιανικώς ή πωλούν λιανικώς, για να διατεθούν ως μη προσυσκευασμένα στον τελικό καταναλωτή γ) για τα τρόφιμα που διατίθενται προς πώληση μη προσυσκευασμένα με επικοινωνία εξ' αποστάσεως.

Συγκεκριμένα η παρούσα εγκύκλιος αφορά το σύνολο των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων και σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας εφόσον οι δραστηριότητές τους συνδέονται με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές και τα τρόφιμα ή συστατικά τροφίμων που παράγουν, διακινούν κλπ., προορίζονται για διάθεση σε μία από τις ακόλουθες επιχειρήσεις τροφίμων:

- (i) μονάδες ομαδικής εστίασης όπως ορίζονται στο κεφάλαιο 2 παρ.1 σημείο β της παρούσας εγκυκλίου
- (ii) επιχειρήσεις που παρασκευάζουν και πωλούν λιανικώς όπως ζαχαροπλαστεία, αρτοποιεία, παγωτοπωλεία κ.α. και
- (iii) επιχειρήσεις που πωλούν λιανικώς όπως υπεραγορές, παντοπωλεία, λαϊκές αγορές κ. α.

Κεφάλαιο 2- Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς της παρούσας εγκυκλίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) οι ορισμοί «τρόφιμα», «νομοθεσία για τα τρόφιμα», «επιχείρηση τροφίμων», «υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων», «λιανική», «διάθεση στην αγορά» και «τελικός καταναλωτής» του άρθρου 2 και του άρθρου 3 σημεία 1,2,3,7,8 και 18 αντίστοιχα του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.
- β) οι ορισμοί «συστατικό» και «μονάδα ομαδικής εστίασης» του άρθρου 2 παρ.2 σημεία στ) και δ) αντίστοιχα του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.
- γ) ο ορισμός «τεχνολογικό βοήθημα» του άρθρου 3 παρ.2 στοιχείο β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1333/2008.

2. Επιπλέον ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «μη προσσκευασμένο τρόφιμο» νοείται η χωριστή μονάδα προς πώληση που προορίζεται να παρουσιασθεί ως έχει στον τελικό καταναλωτή και στις μονάδες ομαδικής εστίασης και αποτελείται από ένα τρόφιμο σε ελάχιστη προστατευτική συσκευασία το οποίο συσκευάζεται στον τόπο πώλησης εφόσον το ζητήσει ο αγοραστής ή προσσκευάζεται για άμεση πώληση.

Σε κάθε περίπτωση είναι τρόφιμο που δεν εμπίπτει στον ορισμό του «προσσκευασμένου τροφίμου» όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 2 στοιχείο ε) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

- β) «πώληση μη προσσκευασμένων τροφίμων με επικοινωνία εξ' αποστάσεως» νοείται η πώληση μη προσσκευασμένων τροφίμων από επιχειρήσεις μαζικής εστίασης και λιανικής πώλησης στον καταναλωτή ο οποίος παραγγέλλει τα τρόφιμα μέσω τηλεφώνου, ιστοσελίδας ή με οποιαδήποτε άλλο μέσο χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του πωλητή και του καταναλωτή.

Κεφάλαιο 3- Υποχρεωτική πληροφόρηση για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα .

1. Η παροχή των ενδείξεων που καθορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο (γ) του Κανονισμού(ΕΕ) αριθ.1169/2011 (ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες) είναι υποχρεωτική για όλα τα τρόφιμα που προσφέρονται μη προσυσκευασμένα για πώληση/διάθεση στον τελικό καταναλωτή και αυτά που προορίζονται να παραδοθούν μη προσυσκευασμένα στις μονάδες ομαδικής εστίασης και στις επιχειρήσεις που πωλούν λιανικώς με σαφή αναφορά της ονομασίας της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.
2. Στις περιπτώσεις της πιθανής και μη σκόπιμης παρουσίας στα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα των εν λόγω ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες λόγω διασταυρούμενης επιμόλυνσης προτείνεται επίσης η παροχή της πληροφόρησης αυτής.
3. Η αναγραφή των ενδείξεων της παραγράφου 1 του παρόντος κεφαλαίου θα πρέπει να περιλαμβάνει τη λέξη «περιέχει» ακολουθούμενη από την ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

Κεφάλαιο 4- Παρεκκλίσεις του Κεφαλαίου 3

1. Η πληροφόρηση του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο (γ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1169/2011 (ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες) δεν είναι υποχρεωτική στις περιπτώσεις όπου η ονομασία του τροφίμου δίνεται γραπτώς ή με άλλο μέσο και αναφέρεται σαφώς στην εν λόγω ουσία ή το προϊόν που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1169/2011.
2. Η πληροφόρηση του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο (γ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 (ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες) και του Κεφαλαίου 3 παρ. 2 της παρούσας εγκυκλίου δεν είναι υποχρεωτικό να παρέχεται στον τελικό καταναλωτή στις περιπτώσεις όπου καταγράφονται εκ των προτέρων οι διατροφικές ιδιαιτερότητες του καταναλωτή όσον αφορά ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες και τα τρόφιμα/γεύματα που του προσφέρονται είναι σχεδιασμένα βάσει των δικών του αναγκών (νοσοκομεία, γηροκομεία, βρεφονηπιακοί/παιδικοί σταθμοί, εστιατόρια εντός σχολικών συγκροτημάτων, σωφρονιστικά ιδρύματα κ.α). Στις εν λόγω περιπτώσεις η πληροφόρηση είναι υποχρεωτικό να παρέχεται σύμφωνα με το κεφάλαιο 6 της παρούσας τουλάχιστον στην ομάδα που είναι υπεύθυνη για τη σίτιση του.

Κεφάλαιο 5 - Παρουσίαση υποχρεωτικής πληροφόρησης στον τελικό καταναλωτή

1. Οι υποχρεωτικές ενδείξεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο (γ) του Κανονισμού(ΕΕ) αριθ. 1169/2011 και του Κεφαλαίου 3 παρ.2 της παρούσας εγκυκλίου (ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες) πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμες και προσβάσιμες στο χώρο πώλησης-προσφοράς των μη προσυσκευασμένων τροφίμων ή στις περιπτώσεις της πώλησης εξ' αποστάσεως πριν την πραγματοποίηση της αγοράς. Θα πρέπει να είναι ευανάγνωστες και να παρέχονται στον καταναλωτή οπωσδήποτε πριν την πώληση-διάθεσή

των τροφίμων. Πρέπει να δίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα ενώ επιτρέπεται επιπλέον και η πολύγλωσση παροχή της πληροφορίας.

2. Η δήλωση των ενδείξεων που αναφέρονται στην παρ. 1. επιτρέπεται να δίνεται προφορικά αν πληρούνται σωρευτικά οι τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Να υπάρχει πινακίδα εντός της επιχείρησης σε εμφανές σημείο, εύκολα ορατή και προσβάσιμη που θα παραπέμπει στο σημείο όπου είναι διαθέσιμη η πληροφορία ή να υπάρχει πινακίδα που θα καλεί τον καταναλωτή να απευθυνθεί στο προσωπικό της επιχείρησης προκειμένου να ενημερωθεί σχετικά με ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες στα πωλούμενα τρόφιμα.

β) Οι ενδείξεις που αναφέρονται στην παρ. 1. του παρόντος κεφαλαίου πρέπει να είναι διαθέσιμες και σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή εντός της επιχείρησης όπου πωλείται το τρόφιμο προκειμένου, και εφόσον ζητηθεί, να είναι εύκολα προσβάσιμες από τον καταναλωτή, το προσωπικό και τις αρμόδιες αρχές για την τεκμηρίωση του ελέγχου.

γ) Οι ενδείξεις που αναφέρονται στην παρ. 1. θα πρέπει να δίνονται πάντοτε πριν την πώληση-διάθεση του τροφίμου στον καταναλωτή και πάντα εκεί που πωλείται το τρόφιμο, από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό ή κάποιο ηλεκτρονικό μέσο, χωρίς να επιβαρύνεται με το κόστος ο καταναλωτής.

3. Στις περιπτώσεις της πώλησης εξ' αποστάσεως και πάντοτε πριν την πραγματοποίηση της παραγγελίας θα πρέπει ο καταναλωτής να ενημερώνεται ότι είναι διαθέσιμη είτε η ίδια η πληροφορία είτε η ένδειξη που παραπέμπει στην πληροφορία υποχρεωτικά και με τηλεφωνικό μήνυμα και στην ιστοσελίδα της επιχείρησης εφόσον υπάρχει.

4. Η χρήση σημάτων που παραπέμπουν στην παρουσία ή μη ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες δεν είναι απαγορευτική με την προϋπόθεση ότι αυτή συνοδεύει/συμπληρώνει την ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

5. Σε κάθε περίπτωση οι ενδείξεις που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 3 θα πρέπει να αναθεωρούνται άμεσα σε περίπτωση αλλαγής της σύνθεσης των προϊόντων με ευθύνη της επιχείρησης.

6. Μη εξαντλητικός κατάλογος των τρόπων παρουσίασης των υποχρεωτικών ενδείξεων του Κεφαλαίου 3 παρουσιάζεται στο Παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου.

Κεφάλαιο 6 –Τεκμηρίωση της παροχής της πληροφορίας για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα που δεν διατίθενται απ' ευθείας στον τελικό καταναλωτή.

Για τα τρόφιμα που προορίζονται να παραδοθούν ως μη προσυσκευασμένα στις μονάδες ομαδικής εστίασης και στις επιχειρήσεις που παρασκευάζουν και πωλούν λιανικώς ή πωλούν λιανικώς, για να διατεθούν ως μη προσυσκευασμένα στον τελικό καταναλωτή, οι υποχρεωτικές ενδείξεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο (γ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 (ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες) και του Κεφαλαίου 3 παρ.2 της παρούσας εγκυκλίου πρέπει να διαβιβάζονται με τεκμηριωμένο τρόπο. Οι ανωτέρω υποχρεωτικές ενδείξεις μπορούν να αναγράφονται πάνω στη συσκευασία του τροφίμου ή σε ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν ή εγγράφως, ή ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσω. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διασφαλίζεται η μεταφορά της πληροφορίας πριν την τελική διάθεση του τροφίμου στον καταναλωτή.

Κεφάλαιο 7-Υποχρεώσεις υπευθύνων επιχειρήσεων

1. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που σχετίζονται με μη προσυσκευασμένα τρόφιμα προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης διαβιβάζονται με τεκμηριωμένο τρόπο στον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων που παραλαμβάνει τα τρόφιμα, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή, όταν απαιτείται, η παροχή υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα στον τελικό καταναλωτή.
2. Ο τρόπος παρουσίασης των πληροφοριών που προβλέπει το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο (γ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 (ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες) και του Κεφαλαίου 3 παρ.2 της παρούσας εγκυκλίου είναι ευθύνη του υπευθύνου της επιχείρησης που διαθέτει τα τρόφιμα στον τελικό καταναλωτή. Σε κάθε περίπτωση, οι υποχρεωτικές ενδείξεις θα πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές των παραγράφων 1 έως και 5 του Κεφαλαίου 5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μη εξαντλητικός κατάλογος τρόπων επικοινωνίας των υποχρεωτικών ενδείξεων του Κεφαλαίου 3 (ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες) προς τον τελικό καταναλωτή.

- Ετικέτες που συνοδεύουν το τρόφιμο.
- Αναγραφή των συστατικών που προκαλούν αλλεργίες και δυσανεξίες στους τιμοκαταλόγους της επιχείρησης.
- Πινακίδες σε εμφανές σημείο του καταστήματος που αναγράφουν τα περιεχόμενα συστατικά που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες ανά είδος τροφίμου.
- Πινακίδες σε εμφανές σημείο του καταστήματος ή/και ένδειξη επί των τιμοκαταλόγων που να παραπέμπουν τις ευπαθείς ομάδες να συμβουλευτούν το εξειδικευμένο προσωπικό ή έντυπα/ηλεκτρονικά μέσα, εντός της επιχείρησης.
- Αναγραφή των συστατικών που προκαλούν αλλεργίες και δυσανεξίες σε έντυπο ή ηλεκτρονικό υλικό, άμεσα διαθέσιμο στον πελάτη.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΕΦΕΤ

Ιωάννης Τσιάλτας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- 1) - Πανελλήνια Ομοσπονδία Εστιατορικών & Συναφών Επαγγελματιών – Π.Ο.Ε.Σ.Ε.
info@poese.gr
- Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματοβιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος ΓΣΕΒΕΕ
president@gsevee.gr
- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Κέντρων Εστίασης και Διασκέδασης ΠΑ.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.
paskedi@paskedi.gr
- Ομοσπονδία Επαγγελματοβιοτεχνών Ζαχαροπλαστών Ελλάδος – Ο.Ε.Ζ.Ε.
info@oeze.gr
- Ομοσπονδία Αρτοποιών Ελλάδος – Ο.Α.Ε. omarte@otenet.gr
- Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων – Σ.Ε.Τ.Ε. info@sete.gr
- Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος info@grhotels.gr
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Λιανικής Πώλησης Ελλάδος - Σ.Ε.Λ.Π.Ε. –
selpe@selpe.gr
- Σ/Μ: ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ [-mary-drosopoulou@marinopoulos.com](mailto:mary-drosopoulou@marinopoulos.com),
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ [-ddionisopoulos@ab.gr](mailto:ddionisopoulos@ab.gr), ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ [-info@sklavenitis.gr](mailto:info@sklavenitis.gr),
ΛΙΝΤΑ [-ma.diseri@lidl.gr](mailto:ma.diseri@lidl.gr), ΒΕΡΟΠΟΥΛΟΣ [-mdrosaki@vero.gr](mailto:mdrosaki@vero.gr), ΜΑΣΟΥΤΗΣ
info@masoutis.gr, ΕΛΟΜΑΣ [-info@elomas.gr](mailto:info@elomas.gr), ΓΑΛΑΞΙΑΣ-
milonas@galaxias.com.gr , ΜΕΤΡΟ T.Sideri@metro.com.gr,
- Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων ΣΕΒΤ - sevt@sevt.gr
- ΠΑΣΕΚΤ – pasekt@ath.forthnet.gr
- ΣΕΒΕΚ – sevek@hol.gr
- Λέσχη Αρχιμαγείρων Ελλάδος – info@chefclub.gr , mkaroubas@vivartia.com
- 2) Περ. Δ/νσεις ΕΦΕΤ – Έδρες τους
- 3) Περιφέρειες χώρας – Έδρες τους
- 4) ΥΠΑΑΤ – Γεν. Δ/νση Β. Α. και Κτηνιατρικής ka6u040@minagric.gr
- 5) ΥΠΑΝ – Γεν. Γραμ. Εμπορίου- gen-sec@gge.gr ,
- 6) ΥΥΚΑ – Δ/νση Διατροφής και Τμήμα Υγειονομικών Κανονισμών Δημόσιας Υγείας
diatrofi@yyka.gov.gr , tyk@yyka.gov.gr
- 7) ΥΠΟΙΚ – ΓΧΚ – trof@gcsl.gr
- 8) ΥΠ. Παιδείας – Γεν. Γραμματέας - gengram@minedu.gov.gr